gelse af en Høne«, men dog ulige interessantere end før. Dens Hjemkomst fejres ved en Fest, hvor Stemningen er saa løftet, at »Mo'er Malene« endogsaa trakterer sine fordums Fjender med Cikoriekaffe og Hvedebasser.

Hele dette lille Fattighusinteriør er fortalt nydeligt og med en saa fin Forstaaelse af Livet mellem Smaakaarsfolk. »Ernst Ahlgreen« har set med Kærlighed og Sympathi paa denne Del af Samfundet, det læser man gennem hver Linje af hendes smaa Fortællinger.

Hvorfor blev hun ikke udelukkende ved dette Felt, hvor hendes rige Evner fuldt ud slog til . . . Hvor hendes Kunst allerede havde sat saa dybe Spor?

Ja, det er vel det farlige ved at besidde Evner som Fru Bennediktsons, at de fristes til altid at vove sig videre og videre . . . saa vidt, at det oprindelige, det, der er det største, ofte tabes derved.

»Ernst Ahlgreens« næste Bog, »*Penge*«, stod paa mange Punkter paa Højde med hendes Noveller. »Penge« er en moderne Historie, der handler om en ung, modig Kvindes Kamp for at faa Lov til at leve et selvstændigt Liv, med fuld Ret til at bruge de Evner, Naturen har udrustet hende med.

Det er det gamle Dukkehjemsthema, hvor Hustruen forlader Mand og Hjem, fordi hun føler, at hun, der maa gaa aandeligt til Grunde, som »Ernst Ahlgreen« her har benyttet, men hun har gjort det saa originalt og dygtigt, at Dukkehjemsliteraturen igen fik noget af Nyhedens Interesse.

Selma Berg (Hovedpersonen i »Penge«) har et sundt Menneskes kyske Ringeagt for at gaa paa Akkord med sin Natur, derfor bryder hun igennem Fordommens Tjørnehæk. Der er noget lyst og rent over denne Kvinde, der gør hende til en af de ejendommeligste og smukkeste Skikkelser, »Ernst Ahlgreen« har skildret.

Saa kom »Ernst Ahlgreens« store Roman »*Fru Marianne*«. Om faa af vor Tids Bøger er der blevet sagt og skrevet mere. — Den er bleven hævet til Skyerne, og den er bleven pidsket med Kritikens ubarmhjærtigste Svøbe.

Jeg ved, at denne Bog var »Ernst Ahlgreens« Yndlingsbarn, den, hvoraf hun havde ventet sig saa meget, derfor var den ellers saa stærke og modige Forfatterinde saa mimoseagtig, ømtaalelig overfor de Slag, der rettedes mod dette Arbejde. Paa »Fru Marianne« havde hun ødslet alt det Stof, hun havde hentet fra et forfinet Byliv. »Fru Marianne« var en Drivhusplante, opelsket ved Kunst . . . og »Ernst Ahlgreen« var og maatte være et Friluftsmenneske, ja, det viste hendes sidste Novellesamling os bedre end nogen Sinde før, at hun var . . . her havde hun igen fundet sig selv, — her gav hun det bedste, hun ejede, det, der vil bære hendes Navn ud i Fremtiden . . . Hun gav det, og det lyste os i Møde, saa skært og fint, som Rimfrost paa en solklar Vinterdag, ingen vilde af dette Arbejde kunne ane, at den stærke Vilje var bøjet, at det var en dødstræt, dødsdømt Kvindes sidste Hilsen.

»Ernst Ahlgreens« sørgelige Død har vakt almindelig Deltagelse, men tillige Forundring, man staar her overfor det gaadefulde. — Der er noget underligt modsigende i denne Kvindes Viljestyrke og Arbejdsdygtighed, og saa denne pludselige Selvopgivelse . . . Paa en Gang saa sjælsund og saa sjælsyg, saadan staar »Ernst Ahlgreen« nu for os.

Men naar den pinlige Erindring om hendes Død forlængst er glemt, vil hendes Fortællinger leve og minde om hendes stærke Sympathi og dybe Forstaaelse af de smaa i Samfundet og om hendes ærlige Vilje til at drage det frem, der overses af Mængden.

Nordisk Kvindesagsmøde den 14., 15. og 16. Juli 1888.

(Fortsat.)

Frøken *Hagmann* (Finland).

Vi stå tyvärr äfven i Finland på tvådelningssystemets område, med folkskolor afsedda för allmogen och såkallade högre- eller lärda skolor afsedda för den s. k. bildade klassens barn. I den förstnämnda, folkskolan, på landet har undervisningen i de flesta ämnen varit gemensam för gossar och flickor allt sedan folkundervisningens ordnande i vårt land i i början af 60-talet.

Denna anordning har skett förnämligast af praktiska skäl, då i ett glest befolkadt och af otaliga insjöar genomskuret land skoldistriktens omfång är mycket vidsträckt och de ekonomiska resurserna icke ofta medgifvit flere skolors uppsättande inom samma skolområde. Och äfven der sådant skett, har man funnit lämpligast att intaga i hvardera skolan barn af båda könen.

I allmogeskolon har samuppfostran inträdt utan motsägelse från något håll. Ja, saken har försiggått utan att allmänheten en gång lagt märke dertill. Att allmogen sjelf, som bland sina likar aldrig sett annat än att gossar och flickor äro tillsammans i arbete som i lek, skulle finna anordningen naturlig, var att förutse. Mera kan man deremot förvåna sig öfver de s. k. bildades godkännande af samskolan på landet

Jag har velat omnämna detta slag af samskolor derföre att dessa samma i icke så obetydlig grad tjenat idéns framgång äfven i den utsträckning, hvari densamma nu söker vinna insteg i vårt land. Äfven handelsskolan och några handverksskolor äro gemensamma för begge könen.